

На основу чл. 119. став 1. тачка 1) а у вези са чл. 80–86. Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС" бр. 88/2017, 27/2018 – др. закони, 10/2019, 6/2020, 129/2021 и 92/2023, у даљем тексту: Закон) и члана 54. Статута школе, Школски одбор Филолошкој гимназије, на седници одржаној дана 25. 4. 2024. године, донео је

ПРАВИЛНИК О ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА У ФИЛОЛОШКОЈ ГИМНАЗИЈИ

Члан 1.

Овим правилником (у даљем тексту: Правилник) уређују се обавезе и одговорност ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика у Филолошкој гимназији (у даљем тексту: Школа).

Обавезе ученика

Члан 2.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у Школи, одлуке директора и органа Школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;
- 6) чува имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

У оставаривању права и обавеза ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Васпитни рад са ученицима

Члан 3.

Према ученику који не поштује, односно повређује правила понашања школе, или не поштује одлуке директора и органа Школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно према ученику који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случајевима сумње да је починио тежу повреду забране обавезе ученика и повреду забране из члана 110-112. Закона, школа ће уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачати васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је неопходно сарађиваће и са установама социјалне и здравствене заштите, ради одређивања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере

Члан 4.

Ученик одговара за лакше повреде обавеза ученика.

Лакше повреде обавеза ученика су:

- неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада до 25 часова у току школске године;
- ометање рада у одељењу;
- недолично понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленим у Школи;
- изазивање нереди у просторијама Школе и школском дворишту;
- непоштовање одлука надлежних органа Школе;
- необавештавање родитеља о резултатима учења и владања и непреношење порука одељењског старешине, других наставника и стручних сарадника;
- оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у Школи;
- оштећење или уништење личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у Школи;
- неоправдано закашњавање на редовну наставу и друге облике образовно-васпитног рада;
- нарушавање естетског изгледа Школе и школског дворишта;
- употреба дигиталног уређаја и личног дигиталног уређаја супротно правилима дефинисаним Правилником о употреби мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства.

Члан 5.

За лакшу повреду обавезе ученика из чл. 4. овог Правилника могу се изрећи васпитне мере:

- 1) опомена;
- 2) укор одељењског старешине;
- 3) укор одељењског већа, на основу изјашњавања наставника који изводе наставу у одељењу ученика.

Васпитне мере изричу се ученику без вођења дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе. Опомену и укор одељењског старешине изриче одељењски старешина.

Услов за изрицање васпитне мере је претходно предузимање активности појачаног васпитног рада са учеником, из члана 3. овог правилника.

Теже повреде обавеза ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 6.

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом. За тежу повреду обавезе ученик одговара ако је у време извршења обавеза била прописана Законом.

Теже повред обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води Школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје Школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине Школе, дома ученика или друге организације или органа у чијем објекту остварује право на смештај, исхрану и васпитни рад, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;
- 5) уношење у Школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у Школи, у школским и другим активностима које се остварују ван Школе, а које Школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;

- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе;
- 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 2. тачке 8) и 9) овог члана је обавезна поступност у изрицању мера.

Школа је дужна да општим актом пропише употребу мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у складу са смерницама које доноси Завод за вредновање квалитета.

Члан 7.

За тежу повреду обавезе се изриче васпитно-дисциплинска мера:

- укор директора;
- укор наставничког већа;
- искључење ученика из школе, односно школе са домом.

Васпитно-дисциплинска мера се изриче ученику по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику у школској години у којој је учињена повреда обавезе.

Повреде забране ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 8.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим ученик на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлику или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном

добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основама утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Члан 9.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, одраслог, родитеља, односно другог законског заступника, или трећег лица у установи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање установе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика и одраслог.

Под физичким насиљем сматра се физичко кажњавање ученика или одраслог од старане запосленог, родитеља, односно другог законског заступника, или трећег лица у установи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем сматра се искључивања и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности Школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем сматра се злоупотреба информационо-комуникационих технологија, које може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства, и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и друге облике дигиталне комуникације.

Забрањено је свако понашање запосленог према ученику и одраслом, ученика и одраслог према запосленом, родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом, запосленог према родитељу односно другом законском заступнику, ученика и одраслог према другом ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

У школи је забрањено страначко организовање и деловање и коришћење простора школе у те сврхе.

Члан 10.

Ученик одговара за повреду забране, ако је забрана у време када је повреда учињена била прописана законом.

За учињену повреду забране (чл.110-112.Закона) ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера укор директора или укор наставничког већа; искључење ученика из школе, односно школе са домом, уколико друге изречене мере и активности не доводе до побољшања у понашању ученика.

Изузетно, ученику се може изрећи васпитно-дисциплинска мера искључења ученика из школе, односно школе са домом, за учињене теже повреде обавезе ученика:

- поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;
- уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице.

Када се ученику изрекне мера искључења из школе, односно школе са домом, школа је дужна да о томе обавести центар за социјални рад, ради предузимања мера из надлежности центра.

У васпитно-дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из става 3. овог члана и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада, који обухвата обавезну наставу и друге облике образовно-васпитног рада, најкраће 5 радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка, односно најдуже 20 дана.

Члан 10а

Друштвено-користан рад се планира и реализује у оквиру појачаног васпитног рада ученика за учињену лакшу и тежу повреду обавезе ученика, као и повреду забране уређене законом, а водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика.

У ситуацијама повреде забране или теже повреде обавезе ученика, када се израђује план појачаног васпитног рада за ученика, тим за заштиту у сарадњи са родитељима, одређује активности друштвено-корисног рада за ученике.

У ситуацијама лакше повреде обавезе ученика и првог нивоа вршњачког насиља када се планирају активности појачаног васпитног рада за ученика, одељенски старешина у сарадњи са родитељима одређује активности друштвено-корисног рада за ученика.

Родитељ је дужан да активно учествује у остваривању плана појачаног васпитног рада, као и реализацији друштвено-корисног рада.

Родитељ је одговоран ако ученик одбије да учествује у реализацији активности друштвено-корисног рада, у складу са законом.

Члан 10б

Код изречених васпитних мера за учињене лакше повреде обавезе ученика активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада могу бити: продужење обавезе редара, писање рада са темом везаном за повреду обавезе, брига о простору у коме бораве ученици, помоћ дежурном наставнику, стручном сараднику; помоћ школским тимовима, организовање хуманитарне акције, помоћ техничком особљу, учешће о организовању предавања спољних сарадника, помоћ наставницима у ваннаставним активностима, учешће у организовању културних, спортских и других активности у школи, израда флајера о небезбедном понашању и друго.

Члан 10в

При изрицању васпитно-дисциплинских мера ученику за теже повреде обавеза могуће су следеће активности друштвено-корисног и хуманитарног рада: укључивање у припреми материјала и израда летописа или часописа школе; приказ о значају евиденције јавних исправа (ако су повреде везане за евиденције, јавне исправе); презентације везане за чување имовине школе, имовине других и личне имовине; брига о простору у коме се борави, помоћ у одржавању школе (код повреда обавеза везаних за уништење или крађу имовине); помоћ у изради брошура и материјала за рад и учешће у предавањима у вези са темама које су везане за ситем вредности који желимо да ученик промени (код повреда обавеза у вези са уношењем и коришћењем разних средстава – пиротехничких, коришћења психоактивних супстанци, алкохола и друго); помоћ тиму за заштиту од насиља у организовању предавања на теме у вези са повредом; помоћ наставнику, дежурном наставнику, домару, помоћном особљу; помоћ у извођењу презентација везаних за теме заштите личних података на интернету; помоћ наставнику или стручном сараднику на прикупљању материјала за остављање предавања на одређену тему и друго.

Члан 10г

Могуће активности везане за повреде забране и изречене васпитно-дисциплинске мере ученику из разлога повреда забране (забрана насиља, злостављања, занемаривања, дискриминације и понашања којима се вређа част, углед, достојанство) су следеће: организовање предавања на тему људских права и права детета; организовање предавања за ученике на теме везане за грађанска права, обавезе и одговорности; организовање предавања за родитеље везане за грађанска права, обавезе и одговорности; учествовање у организовању хуманитарне акције за помоћ угроженима; укључивање ученика у организованим активностима школе – вршњачку подршку за учење, подршку ученицима у учењу и друге активности друштвено-корисног рада.

Васпитно-дисциплински поступак

Члан 11.

За теже повреде обавезе ученика и за повреде забране из члана 110-112. закона школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

За тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће дисциплински поступак најкасније у року од осам дана од дана сазнања. За повреду забране из члана 110-112. Закона, директор закључком покреће поступак одмах, најкасније у року од два дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља/другог законског заступника. Поступак се окончава решењем.

У току васпитно-дисциплинског поступка ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника ученика, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писмену изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика не одазове позиву, а уредно је позван, директор одмах, а најкасније наредног дана поставља психолога/педагога школе да заступа интересе ученика у поступку и о томе одмах обавештава центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак се окончава након појачаног васпитног рада са учеником, решењем у року од највише 30 дана од покретања.

Изузетно, у случају учињене теже повреде обавезе ученика: поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа; уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице и повреда забране, васпитно-дисциплински поступак се окончава доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.

При доношењу решења утврђују се све релевантне чињенице за одлучивање о одговорности ученика.

Подаци о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама морају се унети у одговарајући део обрасца исписнице приликом уписивања у другу средњу школу у току школске године.

Школа у којој ученик наставља школовање у обавези је да прати понашање ученика и спроводи појачан васпитни рад у сарадњи са надлежним центром за социјални рад и другим установама спољашње заштите.

Уколико у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик, родитељ, односно други законски заступник, поднесе захтев да се ученик испише из школе, школа ће донети решење којим се издавање исписнице одлаже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

На ово решење ученик школе, његов родитељ, односно други законски заступник, нема право жалбе али има право на судску заштиту у управном спору.

Члан 12.

Приликом изрицања било које од законом прописаних мера, према ученику који је учинио тежу повреду обавезе или повреду забране из члана 110-112. закона, морају се претходно предузети активности појачаног васпитног рада, прописане Законом. Када такве активности доведу до позитивне промене у понашању ученика, поступак против ученика ће се обуставити, изузев ако је повредом забране озбиљно угрожен идентитет другог лица, или у случају учињене теже повреде обавезе ученика:

- поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;
- уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице.

Утицај изречених васпитних и васпитно-дисциплинских мера на оцену из владања

Члан 13.

Владање ученика оцењује се бројчано, најмање два пута у току полугодишта, као и на крају полугодишта и утиче на општи успех.

Оцена из владања на крају првог и другог полугодишта јесте бројчана, и то: примерно (5), врло добар (4); добро (3), задовољавајуће (2) и незадовољавајуће (1), и свака од наведених оцена утиче на општи успех ученика.

На оцену из става 2. овог члана утичу васпитне и васпитно-дисциплинске мере изречене за лакше повреде ученика прописане општим актом установе, за теже повреде обавезе ученика и за повреде забране, прописане законом, као и то колико је пута ученик био основано удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

Закључну оцену из владања утврђује одељенско веће на предлог одељенског старешине на крају првог и другог полугодишта, на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних мера или васпитно-дисциплинских мера, предузетих активности и његових ефеката, а нарочито на основу његовог односа према:

1. школским обавезама и сопственим правима и обавезама;
2. другим ученицима;
3. запосленима у школи и другим организацијама у којима се оставрује настава или поједини облици образовно-васпитног рада;
4. имовини школе, имовини других лица или организацијама у којима се оставрује настава или поједини облици образовно-васпитног рада;
5. заштити и очувању животне средине;
6. друштвено-корисном раду и хуманитарним активностима.

Приликом закључивања оцене, одељенско веће узима у обзир и ангажовање ученика у ваннаставним активностима, у складу са школским програмом (слободне

активности, ученичка задруга, заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања, друштвено-користан рад и хуманитарне активности и програми превенције других облика ризичног понашања, културна активност школе), процењивањем његовог понашања и извршавања обавеза прописаних законом.

Оцена из владања поправља се на предлог одељенског старешине најкасније на крају првог или другог полугодишта када ученик показује позитивне промене у свом понашању или кроз појачан васпитни рад, након изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере.

Уколико је дошло до позитивних промена у понашању ученика, његова закључна оцена из владања може бити већа од аритметичке средине свих утврђених оцена.

Уколико је дошло до негативних промена у понашању ученика, његова закључна оцена из владања може бити мања од аритметичке средине свих утврђених оцена.

Члан 14.

Ученику који неоправдано изостаје са наставе, утврђује се оцена из владања у току првог и другог полугодишта, уколико након благовремено предузетих мера и активности појачаног васпитног рада и обавештавања родитеља, није дошло до позитивне промене у понашању ученика.

Неоправдано изостајање ученика са наставе више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе, представља тежу повреду обавезе ученика и оцену незадовољавајуће (1).

Ученику који је неоправдано изостао са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 8 до 25 часова, изриче се васпитно-дисциплинска мера и смањује оцена из владања.

Члан 15.

На оцену из владања у току школске године утичу васпитне и васпитно-дисциплинске мере изречене за лакше повреде ученика прописане општим актом установе, за теже повреде обавезе ученика и за повреде забране, прописане законом, као и то колико је пута ученик био основано удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

- за изречену меру укор одељенског старешине, ученику се утврђује оцена из владања – врло добро (4);
- за изречену меру укор одељенског већа, ученику се утврђује оцена из владања – добро (3);

- за изречену меру укор директора, ученику се утврђује оцена из владања – задовољавајуће (2);
- за изречену меру укор наставничког већа, ученику се утврђује оцена из владања – незадовољавајуће (1).

Ученику који неоправдано изостаје са наставе даје се оцена из владања на крају првог и другог полугодишта, уколико појачан васпитни рад није довео до позитивне промене у понашању ученика, и то на:

- врло добар (4) уколико је ученик неоправдано изостао са наставе осам часова;
- добар (3) уколико је ученик неоправдано изостао са наставе највише петнаест часова;
- довољно (2) уколико је ученик неоправдано изостао са наставе највише двадесет пет часова;
- незадовољавајуће (1) уколико је ученик неоправдано изостао са наставе више од двадесет пет часова.

Правна заштита ученика

Члан 16.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник ученика, на изречену васпитно-дисциплинску меру за учињену тежу повреду обавезе или повреду забране може уложити жалбу школском одбору у року од осам дана од дана достављања решења којим се утврђује одговорност ученика и изриче мера.

О жалби Школски одбор одлучује у року од 15 дана од дана достављања жалбе. Жалба одлаже извршење решења.

Ученик, или други законски заступник ученика има право да поднесе приговор на оцену из владања у току школске године, директору школе у року од три дана од дана саопштења оцене, односно на закључну оцену из владања на крају првог или другог полугодишта у року од три дана од дана добијања сведочанства (за ученике завршног разреда у року од 24 сата). Директор о приговору одлучује решењем у року од три дана.

Ако се утврди да је приговор на закључну оцену из владања основан и да оцењивање није изведено у складу са прописима, враћа оцену одељенском већу на разматрање и поновно одлучивање.

Евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама

Члан 17.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељењски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

Материјална одговорност ученика

Члан 18.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, а води комисија коју формира директор. Одељењски старешина је члан комисије.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно старатеља материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ или старатељ може изјавити жалбу Школском одбору, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Завршне одредбе

Члан 19.

Ступањем на снагу овог Правилника, престаје да важи Правилник о правима, обавезама и одговорностима ученика у Филолошкој гимназији бр. 7/16/4 од 26. 12. 2022. године.

Члан 20.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Правилник о васпитно-дисциплинској одговорности ученика у Филолошкој гимназији објављен је 26. 4. 2024. године.

Председник Школског одбора

Габријела Петровић